

Hersenvliesontsteking (Meningitis)

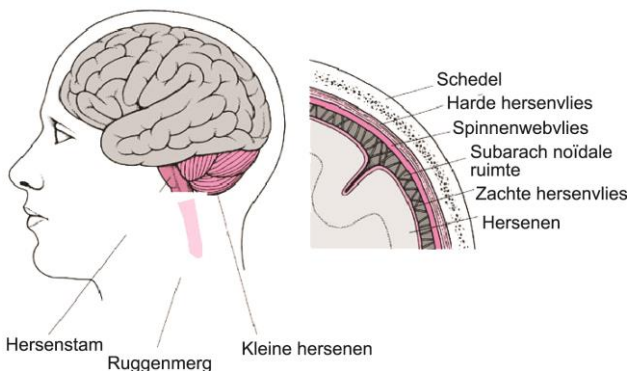
U bent (of uw partner/familieid is) opgenomen op de afdeling neurologie/Neuro Care Unit (NCU) in verband met een hersenvliesontsteking (meningitis). Meningitis is een ontsteking van de zachte hersenvliezen en/of ruggenmergvliezen (zie onderstaande afbeelding). In de volksmond wordt dit ook wel nekkramp genoemd. Meningitis wordt meestal veroorzaakt door een bacterie of een virus.

Anatomie van de hersenen

Om de hersenen en het ruggenmerg liggen drie vliezen, van buiten naar binnen zijn dit:

- het harde hersenvlies
- het spinnenwebvlies
- het zachte hersenvlies

Tussen het zachte hersenvlies en het spinnenwebvlies zit hersenvocht. Dit beschermt de hersenen en het ruggenmerg.

Diagnose

De diagnose meningitis wordt over het algemeen gesteld op basis van de bevindingen van een lumbaalpunctie oftewel ruggenprik. Deze punctie wordt uitgevoerd door een neuroloog.

Doel van deze punctie is een kleine hoeveelheid hersenvocht te verkrijgen.

Door onderzoek van het hersenvocht kan bepaald worden of er sprake is van een meningitis en zo ja, of het wordt veroorzaakt door een bacterie of een virus. Ook wordt bepaald om welk soort bacterie of virus het gaat, dit is van belang voor de behandeling.

Naast de lumbaalpunctie kunnen ook andere onderzoeken plaatsvinden zoals bloedonderzoek en neus- en keeluitstrijkjes.

Nadat de lumbaalpunctie heeft plaatsgevonden wordt er altijd gestart met antibiotica. Mocht blijken dat er sprake is van een virale meningitis dan wordt de antibioticabehandeling gestopt omdat antibiotica alleen effectief zijn bij een bacteriële meningitis.

Bacteriële meningitis

Bacteriële meningitis is een hersenvliesontsteking veroorzaakt door een bacterie. De bacterie komt bij gezonde mensen in de neus-keelholte voor.

Mensen van alle leeftijden kunnen hier drager van zijn zonder ziek te worden.

De bacteriën worden verspreid tussen mensen via druppeltjes vanuit de neus-keelholte (spreken, zingen, niezen) of door direct contact (zoenen). Slechts een enkeling wordt ziek.

Bacteriële meningitis ontwikkelt zich meestal tussen de twee en tien dagen nadat de patiënt met de bacterie besmet is geraakt. Het ziekteverloop is meestal snel, binnen 24 tot 48 uur kan de patiënt zeer ernstig ziek zijn.

Almelo

Zilvermeeuw 1
Postbus 7600
7600 SZ Almelo

Hengelo

Geerdinksweg 141
Postbus 546
7550 AM Hengelo

 facebook.com/ZGTinfo

 twitter.com/ZGT_info

 linkedin.com/company/zgt

 youtube.com/user/ZGTinfo

 zgt.nl - zgt.nl/mijnzgt

Ziekteverschijnselen zijn meestal plotselinge hoge koorts, koude rillingen, spierpijn en braken gevolgd door hoofdpijn (ook bij buigen van de nek). Het bewustzijn kan gestoord, maar ook helder zijn.

Ook kan er sprake zijn van huidbloedinkjes die u waarneemt als paars/rode vlekjes en die niet verdwijnen als u erop drukt.

Bij een bacteriële meningitis bestaat de behandeling uit het geven van antibiotica via een infuus en ontstekingsremmende middelen.

Virale meningitis

Virale meningitis is een meningitis veroorzaakt door een virus.

Het beloop van de ziekte hangt in belangrijke mate af van de soort virus, de leeftijd en het afweersysteem van de patiënt. De ziekte is in het algemeen minder ernstig en geneest meestal zonder restverschijnselen binnen een tot drie weken.

Het verloop van een virale infectie vindt vaak plaats in twee fasen. Na een periode met algemene symptomen zoals koorts, spierpijn, maagdarmlachten, luchtweginfecties en huiduitslag kan een klachtenvrije periode van twee tot tien dagen volgen. Hierna kan zich vrij acuut het beeld van een meningitis ontwikkelen met hoofdpijn, misselijkheid, braken, lichtschuwheid en nekstijfheid. Sommige patiënten kunnen nog maanden blijven klagen over moeheid, lusteloosheid of een licht gevoel in het hoofd.

In ongeveer de helft van de gevallen van virale meningitis is de verwekker niet te achterhalen.

De diagnose van virale meningitis moet dan gebeuren op grond van uitsluiting van andere oorzaken en laboratoriumonderzoek.

Bij virale meningitis is geen specifieke behandeling nodig, de patiënt moet gewoon uitzieken. Bepaalde klachten waar de patiënt last van heeft, zijn vaak wel te behandelen.

Als er een herpes virus wordt gevonden kan men dit behandelen met medicatie via een infuus.

Is meningitis besmettelijk?

De virale vorm van meningitis is niet besmettelijk.

Sommige vormen van bacteriële meningitis kunnen besmettelijk zijn.

Als iemand binnen een gezin bacteriële meningitis heeft, krijgen de andere gezinsleden in overleg met de neuroloog uit voorzorg soms ook antibiotica. Dit is afhankelijk van de bacteriesoort.

Isolatie

Sommige vormen van bacteriële meningitis kunnen besmettelijk zijn. Omdat overdracht van de bacterie plaatsvindt vanuit de neuskeelholte wordt een mondneusmasker gedragen volgens het geldende isolatiebeleid in afwachting van de uitslag.

Door antibioticabehandeling is de meningitis na ruim 24 uur niet meer besmettelijk en kan het isolatiebeleid worden opgeheven.

Aangezien de virale vorm van meningitis niet besmettelijk is, wordt de isolatie opgeheven zodra bekend is dat het de virale vorm betreft.

Vragen

Heeft u naar aanleiding van deze folder nog vragen dan kunt u die natuurlijk altijd stellen aan de verpleegkundige of aan uw behandelend arts.